

Саранчук Іван

канд. с-г. наук, с.н.с.

Буковинська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН
Чернівці, Україна

ЖИРНОКИСЛОТНИЙ СКЛАД І СОРБЦІЙНА ЗДАТНІСТЬ ТКАНИН ГРУДЕЙ БДЖІЛ ЗА НАЯВНОСТІ В КОРМОВІЙ ДОБАВЦІ РІЗНОЇ КІЛЬКОСТІ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ

Рослинні жири та жирні кислоти є для організму медоносних бджіл енергетичним, атрактивним, біологічно активним і біологічно структурним матеріалом. До цього часу невідомо скільки повинно бути рослинних жирів та окремих жирних кислот (насичених, мононенасичених і поліненасичених) у раціоні, які б сприяли високій відтворювальній і продуктивній здатності медоносних бджіл. Тим більше, що рослинні жири містять у своєму складі поліненасичені жирні кислоти різних родин, які мають на організм медоносних бджіл і бджолину продукцію різну біологічну, репродуктивну та продуктивну дію. В літературі відсутні також дані щодо функціонального стану тканин бджіл залежно від вказаних вище показників корму. Цим обумовлена актуальність теми даної роботи.

Метою досліджень є встановлення зв'язку між жирнокислотним складом і сорбційною здатністю тканин грудей та продуктивними ознаками медоносних бджіл за різної кількості соняшnikової олії в кормовій добавці.

Експериментальні дослідження проведені у весняно-літній період на клінічно здорових медоносних бджолах карпатської породи (*Apis mellifera carpatica*). За принципом аналогів було сформовано 3 групи бджолиних сімей (по 3 бджолосім'ї в кожній). Бджолині сім'ї контрольної групи впродовж 35 днів отримували обезжирене борошно з бобів натуральної сої сорту Чернівецька-9 в кількості 100 г/бджолосім'ю/тиждень з додаванням 100 г цукрового сиропу (відношення цукру до води 1:1), а бджолині сім'ї I і II дослідної груп — додатково до цієї кормової добавки соняшникову олію в кількості відповідно 10 і 20 г/бджолосім'ю/тиждень. Під час проведення дослідів контролювали відтворну здатність маток і медоносну продуктивність робочих бджіл. По завершенню дослідів для лабораторних досліджень були відібрані зразки медоносних бджіл. У тканинах грудей медоносних бджіл визначали вміст жирних кислот загальних ліпідів, важких металів і їх сорбційну здатність.

Встановлено, що в результаті додавання до кормової добавки, яка складається з обезжиреного соєвого борошна та цукрового сиропу, соняшникової олії в кількості 10 і 20 г, в ній дозозалежно зростає вміст насичених, мононенасичених і особливо поліненасичених жирних кислот як у складі жирних кислот загальних ліпідів, так і в складі неестерифікованих жирних кислот. Згодовування кормової добавки, збагаченої соняшnikовою олією, приводить до дозозалежного збільшення концентрації насичених, мононенасичених і поліненасичених жирних кислот загальних ліпідів у тканинах грудей медоносних бджіл I та особливо II дослідних груп. При цьому в тканинах грудей наведених вище бджіл зменшується співвідношення вмісту поліненасичених жирних кислот родини ω -3 до поліненасичених жирних кислот родини ω -6. Збільшення концентрації поліненасичених жирних кислот родин ω -3 і особливо ω -6 призводить до дозозалежного зростання сорбційної здатності тканин грудей медоносних бджіл I та особливо II дослідних груп. При цьому в тканинах грудей згадуваних медоносних бджіл II дослідної групи зростає вміст Феруму, Цинку, Купруму, Хрому, Плюмбуму та Кадмію.

Зміни жирнокислотного складу та сорбційної здатності тканин грудей медоносних бджіл I та особливо II дослідних груп супроводжуються змінами відтворної здатності маток і медової продуктивності робочих бджіл. Зокрема у маток згадуваних груп зростає яйцекладка, а в робочих бджіл — медоносна продуктивність.



Соболь Ольга
канд. с.-г. наук, доцент
Пудгороцькі Максим
магістрант
Херсонський державний аграрний університет
Херсон, Україна

ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДИК РЕАБІЛІТАЦІЇ КОНЕЙ СПОРТИВНОГО НАПРЯМКУ

Розвиток кінного спорту пред'являє високі вимоги до рівня роботоздатності спортивних коней з метою досягнення конкурентних і стабільних результатів в різних видах змагань. Спортивна підготовка коня вимагає міцності та витривалості тварини, тому несе значний ризик появи змін перевантаження та виникнення травм, особливо в м'язових та скелетних системах. У зв'язку з інтенсивними навантаженнями виникають внутрішні і зовнішні ризики захворюваності, часто пов'язані з наступною патологією і травмами - звичайними явищами у спортивних коней, які призводять до втрат часу тренувань, стартів в змаганнях і втрати коней [1].

Так, у конкурних коней рівень захворюваності був в два рази вищий, ніж у коней, які не брали участі в змаганнях, причому прогноз травми був неоднаковим для коней різних напрямків використання, навіть якщо травми мали близькі анатомічні локації [2].

Отже, травматизм є розповсюдженою проблемою як в спортивному, так і в призовому конярстві, тому виникає проблема вибору шляхів її вирішення, куди входять профілактика і лікування до одужання тварини, яке проходить за стандартним сценарієм: діагностика, терапія та реабілітація - адаптація систем до збільшення тренувальних навантажень. Форсування цього процесу приводить до травматичних наслідків в здоров'ї коней, що погіршує прогноз спортивної або призової кар'єри коня [3].

В умовах зростання вимог до рівня підготовки коней та тривалості їх спортивного та племінного використання реабілітація коней, особливо спортивного і призового напрямків має ряд істотних особливостей. Спортивний, скаковий або рисистий кінь повинен бути доведений до такого стану, при якому він здатний не просто виконувати певну роботу, а й переносити великі фізичні та психічні навантаження сучасного кінного спорту [4]. До щоденних і найбільш доступних видів заходів по реабілітації коней відносять водні і теплові процедури. Більш специфічних умов вимагає плавання, проте дає високий ефект: сухожилково - зв'язковий апарат при не страждає, а м'язова і дихальна системи навантажуються достатньо. Тому в залежності від тривалості проведення процедури плавання може бути прийомом як підготовки, так і релаксації [5, 6].

Польова робота (парк, ліс) є ще одним дієвим прийомом реабілітації. У меншій мірі